

BESLUT

Datum
2011-06-13

Ärendenummer
511-6337-06

BILDANDE AV NATURRESERVATET FLYMOSSEN I LJUNGBY KOMMUN

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området Flymossen som naturreservat. Gränsen för naturreservatet ska vara den gräns som utmärks i fält med bifogad karta (bilaga 1) som underlag, med de eventuella mindre justeringar som förrättningsmanen finner nödvändiga vid utmärkningen.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Skogsstyrelsen, Kronobergs distrikt till förvaltare av reservatet.

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla naturvärdena knutna till myren och dess omgivningar. Myren ska ha en ostörd hydrologi med en typisk myrvegetation och dess öppna karaktär ska bevaras så att den även fortsättningsvis har betydelse för fågellivet. För fastmarken är syftet att bevara och utveckla en skog med variation i ålder, skiktning, luckighet och trädslagsfördelning som är rik på äldre lövträd och multnande ved i olika nedbrytningsstadier. Trädslaget asp med sina hotade arter ska särskilt gynnas.

Inom ramen för detta syfte ska naturreservatet även främja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i naturreservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart
2. borra, spränga, schakta, gräva, dämna, dika, dikesrensa, fylla ut, tippa, anordna upplag eller utföra annan liknande åtgärd på land eller i vatten
Anmärkningar:
 - I. Åtgärder inom vägområde för väg 25, t.ex. nedgrävning av kabel, får ske efter samråd med förvaltaren.
 - II. Förvaltaren kan ge tillstånd för åtgärder för att motverka att till reservatet angränsande mark försumpas, om det är praktiskt genomförbart och förenligt med reservatets syfte.
 - III. Tillfälligt upplag för jord- och skogsbruk får ske efter samråd med förvaltaren.
3. anlägga väg, parkeringsplats eller vändplats
Anmärkning:
 - I. Normalt underhåll av befintliga vägar får ske.
 - II. Åtgärder beskrivna i miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande arbetsplan väg 25 Halmstad – Ljungby (objektnr 87 733 343) får ske
4. ta bort eller skada stengärdesgård, odlingsröse eller annan kultur-lämning
5. uppföra byggnad, anläggning eller ledning
Anmärkning:

Förvaltaren kan ge tillstånd till jaktorn på lämplig plats och om behov finns. Unga granar på plats får användas till detta.

6. avverka, gallra, beskära, röja, så, plantera träd eller buskar eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller skada enskilda träd eller buskar

Anmärkning:

Förvaltaren kan ge tillstånd till att ta upp och underhålla siktgata för jaktens behov på lämplig plats och om behov finns.

7. skada, ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grova grenar

Anmärkning:

Vindfälle eller döda grova grenar som hamnar olämpligt och hindrar framkomlighet på stigar, vägar och i vatten får flyttas till annan lämplig plats inom reservatet.

8. sprida bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller annat jordförbättringsmedel
9. ändra växt- och djurlivets sammansättning genom att föra in, så eller plantera ut arter
10. utfodra vilt, sätta upp saltsten för vilt eller anlägga åtel
11. jaga fågel
12. på våtmark transportera ut fällt vilt med fordon förutom med bandgående dragare av typen järnhäst eller utrustning med liknande marktryck
13. sätta upp tavla, skylt, affisch, snitsel eller liknande

Anmärkning:

Jaktpass får markeras med diskret skylt.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatsgräns och information om reservatet
2. att skötsel i enlighet med fastställd skötselplan utförs, i huvudsak:
 - åtgärder för att höja grundvattennivån inom naturreservatet och återställa hydrologin
 - naturvårdsavverkningar och röjningar
 - skapande av högstubbar, lågor, torrakor, hålträd och skadande av träd
 - bränning
 - åtgärder för stigarnas framkomlighet
 - nödvändiga skötselåtgärder för att minska angrepp från skadeinsekter mot omgivande mark
3. iordningställande av anordningar för allmänheten i form av parkeringsplats, informationstavla, strövstig och rastplats
4. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen
5. tillfälliga upplag i samband med skötselåtgärder
6. användning av vägar i den utsträckning som behövs för att utföra skötselåtgärder enligt skötselplan

I första hand ska markägaren erbjudas att utföra skötselåtgärderna. Åtgärderna ska då genomföras i samråd med förvaltaren. Om markägaren inte själv har möjlighet att utföra åtgärderna är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan utförs.

Utfallande virke i samband med åtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan, tillfaller förvaltaren om inget annat avtalats med fastighetsägaren.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för allmänheten)

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada naturföremål eller ytbildning, t.ex. genom att gräva, borra, måla eller mejsla
2. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar
3. plocka, skada eller gräva upp ris, örter, svampar, mossor och lavar annat än plockning av enstaka exemplar av icke-fridlysta arter.
Anmärkning:
Bär och matsvamp får plockas för husbehov
4. samla in insekter, snäckor, maskar eller andra ryggradslösa djur annat än enstaka exemplar av icke-fridlysta arter
5. framföra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på anvisad väg och iordningställd parkeringsplats
6. övernatta i husbil eller husvagn
7. sätta upp tavla, skylt, affisch, snitsel eller liknande
8. bedriva tävlings-, övnings-, lägerverksamhet eller liknande utan tillstånd från förvaltaren
9. tälta mer än en natt eller på anordnad rastplats
10. störa eller skada djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid bo-, spel- eller lekplats

Från föreskrifterna under C undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och i Post och Inrikes tidningar. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturminneslagen.

Enligt 7 kap 28a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område.

ADMINISTRATIVA DATA

Namn:	Flymossen	
NVR-Id:	2014867	
Län:	Kronoberg	
Kommun:	Ljungby	
Församling:	Annerstads och Nöttjas församlingar	
Läge:	Söder och sydost om Annerstad, båda sidor om riksväg 25. Väster om Nöttja.	
Gränser:	Gränsen framgår av bilaga 1 i beslutet	
Areal:	Totalt: 822,9 ha	
	Land: 819,0 ha	Vatten: 3,9 ha
Fastigheter och Markägarkategori:	Del av Annerstad 3:8	Enskilda
	Del av Annerstad 5:10	Naturvårdsverket
	Annerstad 5:3	Naturvårdsverket
	Del av Annerstads-Bökhult 1:5	Enskilda
	Del av Annerstads-Bökhult 1:9	Naturvårdsverket
	Del av Annerstads-Bökhult 2:2	Enskilda
	Del av Annerstads-Bökhult 2:3	Enskilda
	Del av Kanarp 1:2	Enskilda
	Nöttja 10:1	Naturvårdsverket
	Del av Nöttja 13:1	Enskilda
	Del av Nöttja 15:1	Naturvårdsverket
	Del av Nöttja 1:6	Enskilda
	Del av Nöttja 2:10	Enskilda
Servitut:	Kraftledning 07-IM2-96/9202.1	
	Luftledning 07-IM2-96/9203.1	

BESLUT

Datum
2011-06-13

Ärendenummer
511-6337-06

Sakägare: Enligt bilaga 5
Förvaltare: Skogsstyrelsen, Kronobergs distrikt
Fastighetskarta: 4D9e - 4394, 4D8e - 4384, 4D7e - 4374
Terrängkarta: 4D Markaryd NV
Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och Smålandsterrängens myrrika västsida
Riksintressenummer: NRO07055 Hästasjömyren

Natura 2000,

områdeskod: SE0320117 - Hästasjömyren

areal: 455,5 ha

områdestyp*: SCI och SPA

*SCI=Sites of Community Importance, dvs. bevarande av livsmiljöer för växter och djur

SPA=Special Protection Area, dvs. skyddsområden för fåglar

naturtypskod: 3160 - Dystrofa sjöar och småvatten (4,5 ha)
7110* - Högmossar (95,5 ha)
7140 - Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (200 ha)
9010* - Västlig taiga (9,1 ha)
91D0* - Skogsbevuxen myr (127 ha)
91E0* - Alluviala lövskogar, som tidvis är översvämmade (9,1 ha)

*Bevarandet av naturtypen bedöms vara av hög prioritet inom EU.

artkod: A127 Trana
A140 Ljungpipare
A108 Tjäder
A409 Orre
A166 Grönbena
A223 Pärluggla
A222 Jorduggla
A236 Spillkråka

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Flymossen är belägen i ett nederbördsrikt plant landskap, vilket gör att flera större myrar och sjöar finns i dess omgivning.

Flymossen är morfologiskt och hydrologiskt en ganska ovanlig och intressant myr med sina fyra mosseplan som skiljs åt av breda, svagt sluttande kärr. Myren sluttar åt väster vilket gör att vattnet från den östra kanten söker sig ut över myren och samlas längs västra kantens lagg och där bildar en bäck som rinner norrut.

Några större fastmarksöar finns varav en del är relativt orörda och har inslag av asp och ädellövträd. I övrigt är myren öppen, undantaget spridda områden med myrtallskog och södra delen där en sumpskog dominerad av tall tar vid.

Förutom den torvbrytning som skett finns endast mindre ingrepp vilket gör Flymossen till en av de mest intressanta och bäst bevarade myrarna i länet.

Området kallas också Hästasjömyren och Kanarpsmyren. För en mer detaljerad beskrivning av reservatet hänvisas till reservatets skötselplan.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

I början på 1980-talet överfördes delar av det västra området från jordfonden till Naturvårdsverket. Delområdet norr om vägen och stora delar av myren söder om vägen ägdes fram till 1995 av Växjö stift av vilket staten, genom Naturvårdsverket, köpte delar av ett område med särskilt stora naturvärden. Ytterligare fastigheter berörs delvis av SNUS, dvs. värdefulla skogar på statlig mark, och köptes av Sveaskog 2007. Utöver detta berörs ytterligare fastigheter av det planerade reservatet. Länsstyrelsen har uppdragit åt NAI Svefa att värdera intrånget och träffa överenskommelse med resterande fastighetsägare.

Ett förslag till beslut om bildande av reservat och skötselplan har upprättats av Länsstyrelsen. Sakägare har förelagts att komma in med eventuella erinringar. Myndigheter, ideella föreningar m.fl. har samtidigt lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget. Följande yttranden har kommit in:

BESLUT

Datum
2011-06-13

Ärendenummer
511-6337-06

SGU hänvisar till den sk Beredskapsinventeringen 1952, då ett stort antal bormingar utfördes på Flymossen. Inventeringen ger en mer detaljerad beskrivning av hur torvmarken är uppbyggd. SGU anger vidare att området inte berörs av några kända fyndigheter eller av några undersökningstillstånd avseende malmer och industrimaterial. SGU har i övrigt inga synpunkter på förslaget att bilda naturreservatet Flymossen.

Annerstads Hembygdsförening tillstyrker bildandet av naturreservatet Flymossen och anför några önskemål om tillgängligheten. De vill att stigen från fd torvströfabriken spångas och att väg och spång förbättras så att Hästö kan nås. De önskar också att klockgentianans växtplats märks ut och tillgängliggörs.

Miljö- och byggkontoret i Ljungby kommun menar att diken tömmer området på vatten och det måste upphöra om mossen ska vara mosse. Områden beskogas då vatten leds bort och naturvärdena kan inte bevaras eller utvecklas.

Kjell Johannesson, ägare av fastigheten Nöttja 2:10, motsätter sig bildandet av naturreservatet i den del som berör hans fastighet. Johanneson menar att det läggs en "död hand" över angränsande mark, vilket sker utan ersättning.

Kirsten Clausen, ägare av fastigheten Annerstad 3:8, tycker inte det är tillfredställande att all information sker på svenska utan tycker det borde ske även på danska. I övrigt ifrågasätter Clausen avgränsningen på fastigheten.

Skogsstyrelsen tillstyrker bildandet av reservatet. Skogsstyrelsen anser att beslutet och skötselplanen är mycket väl genomtänkta och väl formulerade. De bevarandemål och skötselåtgärder som föreslås är väl lämpade för att bevara befintliga naturvärden och för att utveckla framtida naturvärden i de delar som i dag har låga naturvärden. Skogsstyrelsen lämnar vidare några kommentarer och förslag främst gällande skötselåtgärder rörande asp.

Trafikverket anser att en zon närmast väg 25, som är av riksintresse, bör undantas för vägändamål för att underlätta kommande utveckling av vägen. Ett lämpligt mått på zonen kan vara det avstånd om byggnadsfritt avstånd som anges i § 47 väglagen, vilket är ett generellt av-

BESLUT

Datum
2011-06-13

Ärendenummer
511-6337-06

stånd på 12 meter som enligt särskilt beslut av länsstyrelsen utökats till 30 meter för väg 25. Trafikverket menar också att det råder en viss oklarhet vad gäller den dagliga driften av vägen.

Den 1 juni 2011 träffade Länsstyrelsen Bo Svensson från Trafikverket för att diskutera avgränsningen mot vägen. Länsstyrelsen framförde att höga naturvärden finns inom den zon Trafikverket föreslår och att området är utpekad som Natura 2000-område. Trafikverket accepterade avgränsningen där reservatet föreslås följa den av Naturvårdsverket ägda fastigheten, tillika Natura 2000-gräns.

MOTIVERING

Flymossen är ett relativt orört stort myrområde med både ovanlig hydrologi och för regionen typiska strukturer och växtsamhällen. Ett par av fastmarksöarna har uppmärksammats för sin rika lavflora.

Flymossen är av riksintresse för naturvärden (objektnummer NRO07055), enligt Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07). Områden av riksintresse för natur- och kulturmiljövård eller friluftsliv ska enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 6 § miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Den väg, riksväg 25, som delar myren i två delar är av riksintresse.

Flymossen ingår i Myrskyddsplan för Sverige där landets mest värdefulla myrar valts ut för att prioriteras vid skydd av myrar. I de delmål för miljö kvalitetsmålet "Myllrande våtmarker" som riksdagen antog 2001 anges att samtliga våtmarksobjekt i Myrskyddsplanen ska ha ett långsiktigt skydd senast år 2010.

Flymossen har i länets naturvårdsprogram erhållit klass 1 i en tregradig skala, där klass 1 är det högsta värdet. Delar av Flymossen ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 under namnet Hästasjömyren.

Utöver värdefull myrmark med i huvudsak ostörd hydrologi och typisk myrvegetation finns skogsmark med stora naturvärden i området. 1 nyckelbiotop och 4 objekt med naturvärden är registrerade i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. I dessa områden och i andra delar finns rödlistade arter och s.k. "signalarter". Förekomst av bl.a. gamla och grova träd samt död grov ved är en förutsättning för växt- och djurlivet, främst i form av lavar, svampar, mossor, insekter och fåglar. Att skydda skog från kommersiellt skogsbruk förbättrar förutsättning-

arna för att hotade arter som lever i dessa skogstyper ska kunna fortleva och utveckla livskraftiga bestånd.

Flymossen har stora värden för fågellivet. Här häckar typiska våtmarksarter såsom enkelbeckasin, grönbena, trana och orre. Rovfåglar som lärkfalk, tornfalk och röd glada födosöker i området och vid Hästasjön syns ofta knipor. Syftet med reservatet är bl.a. att det ska vara av betydelse för fågellivet. Länsstyrelsen anser därför att jakten på fågel ska inskränkas då den motverkar syftet.

Det är inte önskvärt att styra vilt från intilliggande områden in i reservatet eller till vissa platser i reservatet. Stödutfordring av vilt och utsättning av salt- eller mineralsten bör därför ej ske. Jaktorn och siktgator för jaktens behov bör av säkerhetsskäl kunna tillåtas i begränsad omfattning efter prövning av förvaltaren.

Området bedöms ha stora värden för det rörliga friluftslivet. En ökad besöksfrekvens bedöms inte hota naturvärdena, såttillvida strövstig, rastplats m.m. anläggs med hänsyn tagen till fåglarnas störningskänslighet.

Bevarandet av naturvärdena går inte att förena med skogsbruk och ett långsiktigt skydd kan endast garanteras genom att ett naturreservat inrättas.

I översiktsplanen för Ljungby kommun (antagen den 1 juni 2006) är det aktuella området utpekade som ett blivande naturreservat.

Området ingår i projektet LIFE to ad(d)mire. 2010-2014 som till hälften är EU-finansierat. Projektet syftar till att återställa hydrologin, röja igenväxningsvegetation och höja naturvärdena i det norra torvtäktområdet.

Utifrån de synpunkter som framförts på skötselplanen har ändringar och tillägg gjorts, i den mån de bedömts vara praktiskt genomförbara, rimliga i proportion till kostnaderna och förenliga med reservatets syfte.

Samråd om avgränsning av reservatet har skett med samtliga fastighetsägare och Länsstyrelsen har efter noggrann avvägning avgränsat området utifrån de naturvärden som avses bevaras. Till reservatet angränsande mark berörs ej av några förbud eller föreskrifter.

BESLUT

Datum
2011-06-13

Ärendenummer
511-6337-06

Länsstyrelsen föreslår en rad åtgärder vad gäller tillgänglighet. Innan vidare åtgärder sker kommer utfallet av det pågående projektet med att återställa hydrologin i området utvärderas. Efter det kan fler åtgärder för friluftslivet bli aktuellt.

Vad gäller avgränsningen av reservatet mot vägen följer den fastigheten som ägs av Naturvårdsverket. Vägen och vägområdet ingår inte i reservatet. Att undanta en 30 meter bred zon för vägändamål längs vägen kommer att medföra att värdefulla naturområden lämnas oskyddade som är utpekade inom Natura 2000 nätverket. För den planerade åtgärden enligt miljökonsekvensbeskrivningen till arbetsplanen har en anmärkning tillfogats föreskrift A3. Normalt vägunderhåll får ske.

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten. Reservatsbildningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och bestämmelserna om hus hållning med mark och vatten i 3 och 4 kapitlen miljöbalken samt med översiktsplanen för Ljungby kommun.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) jämfört med 27 § förordningen om (1998:1252) områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar införas i Post och Inrikes Tidningar.

Delgivningen har skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö och på Länsstyrelsens hemsida, www.lansstyrelsen.se/kronoberg

BESLUT

Datum
2011-06-13

Ärendenummer
511-6337-06

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till regeringen. Överklagandet ska dock skickas in till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 VÄXJÖ. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet senast den 18 juli 2011, annars kan inte regeringen pröva överklagandet.

Överklagandet bör innehålla följande:

- hänvisning till detta beslut, dnr 511-6337-06
- vad som ska ändras
- namnteckning, namnförtydligande och adressuppgifter
- eventuella handlingar som stöder överklagandet.

UPPLYSNINGAR

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Kristina Alsér. Naturvårdshandläggaren Sara Lamme har varit föredragande. I handläggningen av ärendet har även länsrådet Lennart Johansson, miljövårdsdirektören Carl-Philip Jönsson, funktionsledare för naturvård Elisabet Ardö, miljöjuristen Henrik Skanert, kulturmiljöhandläggare Magnus Peterson samt länsarkitekt Lars Hederström deltagit.

Kristina Alsér

Sara Lamme

Delgivningssätt

Beslutet ska kungöras i länets författningssamlingar samt i Post och Inrikes Tidningar.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive karta
3. Miljöbalkens regler om naturreservat
4. Hur man överklagar
5. Sändlista inkl sakägarförteckning

